302114 - Kadının Konumu, Aklının Eksikliği ve Kaburga Kemiğinden Yaratıldığına Dair Sorular

Soru

İslam'ın kadınları değer verip onurlandırdığını biliyorum. Ancak bazı konuların açıklanmasını istiyorum. Örneğin: Nebi s.a.v kadının şahitlik konusunda kadının yetersizlik sebebini açıkladığı halde bazı alimler bu eksikliği her konuda uyguluyorlar. Nebi s.a.v'in kadın hakkında akıl ve din eksikliği sebebini belirtmişken eksikliğin başka yönleri var mıdır? Müslüman bir kadın, İmam Nevevî'nin akıl ve din bakımından eksik kadınlarla ilgili hadisleri açıklarken "Onların ahlâkının eğriliğine karşı sabır göstermek..." ifadesini okurken ne hisseder? Sanki tüm kadınlar kötü ahlaklıdırlar ve akılları eksikmiş gibi... Kadınların kaburga kemiğinden yaratılmış olmaları konusunu açıklar mısınız?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Mü'minin İslam'ın kadınlara değer verdiğine, onlara iyi davrandığına, adaletli davranıp ve onlara haklarını verdiğine kesin bir şekilde inanması gerekir.

Kadın; anne, kız, kız kardeş ve eş olarak İslam şeriatında en yüksek derecede onurlandırılmıştır.

Yüce Allah, erkeği ve kadını yarattığı gibi onların taptığı tek ilahtır. Yüce Allah zulümden münezzehtir.

"Rabbin, kullara (zerre kadar) zulmedici değildir." (Fussilet 46)

"Senin Rabbin hiç kimseye zulmetmez." (Kehf 49)

Nebi s.a.v tüm ümmetine şefkat ve rahmet olarak gelmiştir ve onun için kadın-erkek ayrımı yoktur. Bilakis kadınlara zulmedilmemesi için onlara iyi davranılması yönünde tavsiyede bulunmuştur. Nebi s.a.v kadınlara en iyi davranan şahsiyet idi ve bu konuda şöyle dedi: "Müminlerin iman bakımından en kâmil olanları ahlak bakımından en hayırlı olanlarıdır ve sizin en hayırlınız, eşlerine karşı en hayırlı olanınızdır." (Tirmizi 1082, Elbani sahih demiştir) Başka bir hadiste: **"Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır. Ben de aileme karşı en iyi olanınızım!" (Tirmizi 3895, İbn Mace 1977, Elbani sahih demiştir)**

"Kadınlara iyi davranmanızı tavsiye ediyorum" (Buhari 3331, Muslim 1468)

Bu gerçeklere inanan kimse soruda bahsi geçen metinleri çok daha iyi anlayacaktır.

Dinimizde kadına karşı hiçbir aşağılama, küçümseme yoktur. Nasıl böyle düşünülebilir ki? İyilik yapılması açısından anne, babadan daha önceliklidir. Allah, kadını erkeklere sükûnet ve huzur unsuru olarak kılmış, hatta dünyanın zevklerinin en hayırlısıdır. O, çocukların ve evlatların annesidir. Bir adam, çocuklarının annesinin kınanmasını ve hor görülmesini kabul eder mi?

İslam'ın kadına değer vermesiyle ilgili (132959) numaralı sorunun cevabında, ayrıca (70042) ve (40405) nolu soruların cevabına bakınız.

İkincisi:

Kadının akıl eksikliği hadiste açıkça ifade edilmiş olup bu durum duygularının baskınlığından kaynaklanmaktadır ve bu durum onun başına gelen olayları kontrol etmesine engel olmaktadır. Dolayısıyla şahitlik yaparken kendisini tamamlayacak ve kendisine unuttuklarını hatırlatacak birine ihtiyaç duymuştur.

Dinin eksikliği de hadiste açıklanmıştır; hayız/adet ve doğum sonrası günlerde namaz kılmaması ve oruç tutmaması nedeniyledir. Kadın bu eksiklik nedeniyle suçlanamaz ve kınanmaz. Bunu engelleyemez ancak sonuç olarak sürekli namaz kılabilen ve oruç tutabilenlere kıyasla bir eksikliktir. Şüphesiz bu, Allah'ın dilediğine verdiği bir lütuftur.

Yüce Allah müminleri, başkalarına verilen bir fazilet ve üstünlüğü kendileri için temenni etmemeleri

hususunda şöyle uyarmıştır: “Allah’ın, kiminizi kiminize üstün kılmaya vesile yaptığı şeyleri (haset ederek) arzu edip durmayın. Erkeklere kazandıklarından bir pay vardır. Kadınlara da kazandıklarından bir pay vardır. Allah’tan, O’nun lütfunu isteyin. Şüphesiz Allah, her şeyi hakkıyla bilendir.” (Nisa 32)

Mucahid Ummu Seleme’nin şöyle dediğini rivayet etti: “Erkekler cihad eder fakat kadınlar cihada gitmezler, bize de mirasın yarısı düşer.” Bunun üzerine Nisa 32. ayeti inmiştir.

Mucahid şöyle dedi: Ayrıca bu konuda Ahzab 35. ayeti inmiştir. (Tirmizi 3022, Elbani sahih demiştir.)

Akıl ve dindeki noksanlığın anlamı daha önce (111867) numaralı sorunun cevabında açıklanmıştı ki burada noksanlık hadiste bahsedilen eksikliktir ve genel değildir.

Bir kadının duygularına yenik düşmesini ve kontrolünün zayıf olmasını kınanacak ve olumsuz bir husus olarak görmüyoruz çünkü bu özellik, onu bir erkeğin yapamayacağı büyük şeyleri üstlenmeye neden olmuştur; çocuklarına bakmak, kocasına karşı sabırlı olmak, ondan gelecek zarara tahammül etmesi ve hızla toparlanıp ona dönmesi de dahil olmak üzere herhangi bir kimsenin yapamayacağı zorluklara katlanması gibi özellikler, iki eşin arasındaki ilişkilerin devamı için gerekli hususlardır.

Üçüncüsü:

Kadının kaburga kemiğinden yaratılmış olması ve kaburga kemiğinin eğri kısmının üstte olması, onun bu konuya hiçbir müdahalesinin olmadığı, takdir edilmiş bir konudur. Kadın mümin olduğu sürece bu konuda Yaratıcısına hiçbir itirazı yoktur. Şüphesiz Allah, yarattığı ve takdir ettiği şeylerde hikmet sahibi ve her şeyden haberdardır.

Nebi Sallallahu Aleyhi Vesellem'in bu özellikten bahsetmesi ve bilgi vermesi; kadınları kötülemek, azarlamak, küçümsemek amacıyla olmayıp bilakis onlara karşı iyi ve sabırlı davranılması içindir.

Ebû Hureyre Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: “Kadınlara iyi davranmanızı tavsiye ediyorum zira kadın, kaburga kemiğinden

yaratılmıştır. Kaburga kemiğinin en eğri yeri üst tarafıdır. Eğri kemiği doğrultmaya kalkarsan kırarsın. Kendi hâline bırakırsan yine eğri kalır. Öyleyse kadınlar hakkındaki tavsiyemi tutunuz.” Bir rivayette: “Kadın kaburga kemiğinden yaratılmıştır. Hep seni hoşnut edecek şekilde davranamaz. Eğer ondan faydalanmak istersen bu hâliyle de faydalanabilirsin. Şayet doğrultayım dersen kırarsın. Kadının kırılması da boşanmasıdır.” (Buhari 1331, Muslim 1468)

Semure b. Cundub r.a’dan rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: Kadın kaburga kemiğinden yaratılmıştır. Şayet doğrultayım dersen kırarsın, onunla iyi geçinirsen onunla yaşarsın.” (Ahmed 20093, Hâkim 7333, Elbani 1944)

Bir kadının karakterinde bazı zayıflıklar, eğilimler, kıskançlık ve yoğun duygu hakimiyeti vardır; bu yüzden kim bunları görmezden gelip kusurunu affederse onunla hayatında mutlu olacaktır. Kim de küçük olayların üzerine durup önemsiz konularda onu düzeltmeye çalışırsa hayatı mahvolur, ondan memnun olmaz ve bu ondan boşanmasına yol açar. Bu çiftlerin, sorunlarıyla baş etmiş olanların ve kocaların bildiği bir şeydir.

Kim bunda olumsuz düşünürse, kadınların kocalarıyla olan durumunu bilmediği içindir.

Erkek, kadına ömür boyu iyi davranır ama bir kere kötü davranırsa kadın şöyle der: Ben senden hiçbir iyilik görmedim!

Bu nankörlüğün erkeklere oranla kadınlarda daha sık görülmesi nedeniyle Nebi s.a.v bunu eğrilik olarak görmüş ve buna karşı sabredilmesi gerektiğini tavsiye etmiştir.

Alttan alma kelimesi alimler tarafından değil de Nebi s.a.v tarafından ifade edilmiştir. Bu; kadında olan özel duygu ve özellikler nedeniyle doğabilecek hatalara karşı tolerans tanımak ve alttan almak için söylenmiştir yoksa bu, kadının bahsettiğiniz gibi delirdiği veya akıl hastası olduğu anlamına gelmez.

Ahlâkta eğrilik ve benzeri ifadelerden maksat, her kadını bu şekilde tanımlamak veya bütün kadınların ahlâkının böyle olduğunu söylemek değildir ancak bu, genel olarak meydana gelen hataların ve duygudan kolayca etkilenmenin sonucu olan bir şeydir

Masum olan Nebi s.a.v'in sözü dışında her söz, kabul veya ret edilebilir.

Daha fazla bilgi için (264771) numaralı sorunun cevabına bakınız.

Şu ifadenizi düşünün: "Kuran'ı veya tefsiri okuyunca aklıma kat kat daha fazla soru geliyor." Bu, kadınlar arasında yaygın olan abartı ve hüküm vermedeki aceleciliğin bir örneğidir. Peki Kur'an'da sorunuzda bahsedilene benzer ne buldunuz?

Ayrıca: Allah'ın sözüne veya Rasulü'nün sözüne itiraz içeren bu tür sorular kalplerimizi zedeler, kalbinde imanı tesis eden kişinin bu konularla uğraşmasına şaşıyoruz.

Erkek mümin ve kadın mümin salih amel işlemede çaba sarf etmeli ki dünya ve ahiret saadetine ulaşsın. Yüce Allah şöyle dedi: "Erkek veya kadın, kim mü'min olarak iyi iş işlerse, elbette ona hoş bir hayat yaşatacağız ve onların mükâfatlarını yapmakta olduklarının en güzeli ile vereceğiz." (Nahl 97)

"Mü'min olarak, erkek veya kadın, her kim salih ameller işlerse, işte onlar cennete girerler ve zerre kadar haksızlığa uğratılmazlar." (Nisa 124)

"Rableri, onlara şu karşılığı verdi: "Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden hiçbir çalışanın amelini zayi etmeyeceğim. Sizler birbirinizdensiniz..." (Âl-i İmran 195)

O halde ibadetinizi ve itaatinizi kabul edin, düşüncelerinizi ve şüphelerinizi bırakın çünkü dünya bir çalışma yeridir, yarın canlara kazandıklarının karşılığı verilecek ve ekenler ektiklerini biçeceklerdir.

Allah'ın sizin kalbinizi ferah tutmasını, işlerinizi kolaylaştırmasını ve sizi Şeytan'ın ayartmalarından korumasını diliyoruz.

En iyisini Allah bilir.